

Sepärrast jätke mahha, armas rahwas, kea si-nan tenite, jätke mahha raiiskamist nink prassi-mist. Õrge lainake fa omma rahha fergemelelikult ütte ehk töise kätte wälja, fedda teije sures sõbras arvate, ent ke eñnege ni kawwa teije sõbber om, kui teije käest midda om saija; tullep taggasimamise aig, sis saap sõbrast vihhaline.

Moren ean kerge ello, wannan ean kerjamine!

Et se pâramene sõnna ütteke man töttes es saas, sis wötko eggauts, olgo meesterahwas ehk naisterahwas, sedda nõuwo, omma rahhatenga kallis piddada, nink kui wiis hõbberuublit koon om, sis toge rutto Kredit-Kassa mannu, eñne kui himmo sõamen töusep, sedda rahha muijale raisata, ehk lawval sõbber tullep, teije käest lainama; Kredit-Kassa wallitsus om teil parremb sõbber: temma hoijav teije warra nink kasvatap sedda, nink ei kissu henda taggas, kui teije tullete omma rahha jâlle kaswuga kätte sama.

C. N.

Ma-ubbina ehk Kartohwli rikkust.

Ma-ubbina ehk Kartohwli omma timmahawa meije maal pea kigin paigun hukka lännu. Meide wigga nink rikke om ni häste Kartohwli pâälse may-nânta, kui ka mul-lan Kartohwlide man essi. Rikkutu Kartohwli omma pâälte musthatse plektilise, nink kui neid wâitsega katski leigatas, sis om nânta, et nemma wessitsemba omma kui terve Kartohwli, nink ka sissest hahhatse plektilise. Neidsinnatid rik-kutuid Kartohwlid ei wöi ülle talve piddada, sepärrast peap neid nisamma kuis nemma omma rutto ärrasõdtma, ehk neist tärklist ehk jahhu teggema, ehk ellaja sôdas hap-nema pandma, sel wiil, kuis siinsamman allan om luggededa.

Ent ka neide Kartohwlide eest, mes essi kül pâält nink sissest terve näüs ollewat, nink tullewatses ajastajas seemne

tarvisi kõlbawa, nink mes !sepärrast kewajal hâ hinna eest wöip ärramüwwa, om waja suurt hoolt piddada, et nemma kewajani hukka ei lä, kui neide pâälse man om wigga olnu. Sest sâratse Kartohwli lätwa rutto passawas nink lôwa mäddanema, ehk neide idda rikkup ärra, et nemma seemnes ei kõlba, kui neid wanna wisi pârra tahhetas paigale panda nink ülle talve hoita.

Sepärrast tahhame tallorahwale oppust anda, mes om tâhhele panda Kartohwli wötmise nink paigale pand-mise man, kui Kartohwli pâälse omma hukka lännu.

Kui wötmise aigo hâ, tahhe ilm om, sis lasse neil sââlsamman mulla pâäl tahheneda; om udsune nink vih-mane ilm, sis wea neid sendsehe ehk rihibe alla, et nemma sââl tahhenesse.

Kui Kartohwli omma tahhenenu nink mullast ärrapoh-hastetu, sis nafta neid wallitsema, nink korja eddimâlt kui neid wälja, kun fa kige wâhhembat plekki om nânta, nink panne neid essiârralde körwale, et nemma terwiga kotto ei puttu. Om se ärrastetu, sis wallitse rikkutuid weel töistkorda läbbi nink heida parrembid nink halwembid tõine töise pole pale. Mes kige halwemba omma neil kae pea otsa tetta, sest ne ei püssi kuigi kawva; mes rikkutuide Sean parremba omma, wöip hâdda pârrast piddada, seni kui halla saap. Mes õige terve ja puhta Kartohwli omma, panne seemnes ehk mügi tarbis paigale, ent ärra lao neid forges üles, ärra puista neid ka hauda ehk keldrehe, ärra pea neid ka tarren, sest sis lätwa nemma pea kumas, — enge panne neid wälja pâäl kuhja ehk röufe. Ennamb kui 15 ehk 25 wakka ärra pandko ütte kuhja; ent röufe wöip panda ni paljo kuis tahhat.

Kartohwli kuhja ehk röuge olgo siuna tetta, kun tuul kigipoli manu saap, nink kun hâ tahhe muld ehk liwama om.

Kuhja pessa tettas zörikus nink pantas kuiwa baggu, mes vihku om keûdetu, jalla ehk kätte korruta ni alla, et vihku otsa ümbrežđri wälja pole omma kâántu. Pessa kes-kehe sâetas hao pale körstna üles, mes neljast lawlast